

MÜZİK ÖĞRETMENİ ADAYLARININ İNTERNET KAYNAKLARINI PERFORMANSA YÖNELİK KULLANMA DURUMU

Öğr. Gör. Önder Mustul
N.E.Ü A.K.E.F. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı
ondermustul@hotmail.com

Öğr.Gör.Dr. Gözde Yüksel
N.E.Ü A.K.E.F. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı
gozdecoskun@hotmail.com

Özet

Geçmişte saatler süren araştırma çalışmaları, kitap kitap el ve göz yordamı ile bilgiye ulaşma çabası, kütüphanelerde müzik dinleyebilmek için müzik odasının boşalmasını beklemek gibi daha bir sürü etken bilgiyi arayan kişiyi zaman, emek ve ekonomik yönden zorlamaktaydı. Oysa bugün internetin sınırsız kaynakları her alandan her tür bilgiye ulaşabilmeyi mümkün kılmaktadır. Peki öğrencilerimiz bu kaynakları verimli bir şekilde kullanabilmekte midir? Şüphesiz kaynakları etkin bir şekilde kullanamıyorlar ise çağın gereksinimlerini karşılayabilmek adına onları bu konuda bilinçlendirmek, farkındalık yaratmak ve onlara yol göstermek eğitim sürecinin ve eğitimcinin hedefleri arasında yer almalıdır. Bu araştırma internet kaynaklarının kullanımını müzik eğitiminin çalgı eğitimi boyutunda ele almaktadır. Buna göre araştırmanın amacı müzik öğretmen adaylarının internet kaynaklarını performansa yönelik kullanma durumunun belirlenmesidir. Araştırmanın çalışma grubunu Necmettin Erbakan Üniversitesi A.K.E.F. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda öğrenim görmekte olan 81 lisans öğrencisinden oluşmaktadır. Araştırma literatür tarama ve görüşme yöntemini kapsayan, betimsel analizin kullanıldığı nitel bir çalışmadır. Araştırmada müzik öğretmen adaylarının internet kaynaklarını aktif bir şekilde kullanıyor olduğu, bu kaynakları performansa yönelik öğrenme materyali olarak kullanabildiği ve internet kaynaklarından (kendi düşüncelerine göre) verim alabildiği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Müzik Eğitimi, Performans, İnternet Kullanımı.

USING INTERNET RESOURCES FOR PERFORMANCE THE CANDIDATE STATUS OF MUSIC TEACHERS

Abstract

In the past hours of research studies, book hand-eye procedure to listen to music in an effort to access, libraries like emptying a whole lot more music room factors when caller information, labor and economically compelled. Today, all kinds of unlimited Internet, resources should be accessible to information from each field. So can our students use these resources efficiently? Of course they don't use resources effectively on behalf of them meet the needs of the age in this topic to raise awareness, create awareness, and to guide them in the process of education and educators should be placed between the targets. This research internet use of resources on music education instrument training in size. According to this research, the aim of music teacher candidates using internet resources is to determine the status of performance-oriented. The research study group consisted of Necmettin Erbakan University Department of music education A.K.E.F. education the 81 undergraduate students. The literature review and interviews covering the research, qualitative descriptive analysis is used. Study music teacher candidates are using internet resources is actively, as these resources are capable of learning material for performance and efficiency can accommodate concluded.

Keywords: Music Education, Performance, Use Of The Internet.

GİRİŞ

İçerisinde bulunduğumuz çağa ayak uydurabilmek adına bireyler, yalnızca okur yazar olma değil aynı zamanda teknolojiyi etkin ve rahat kullanabilme zorunluluğunu da üzerlerinde hissetmektedir. Bu nedenle birçok meslek grubunda iş gören bireylerde teknolojiyi iyi kullanabilme özellikleri aranmaktadır. Bu mesleklerden biri de hiç kuşkusuz öğretmenliktir. Çelikten, Şanal ve Yeni (2005) iyi bir öğretmende bulunması öngörülen özellikler arasında "yenilik ve gelişmelere açık olma, kendini sürekli yenileyebilme, eğitim teknolojisindeki gelişmeleri yakından izleme" gibi özelliklere yer vermekte ve bu özelliklerin birçok eğitimci tarafından da kabul gördüğünü vurgulamaktadır.

Günümüzde en çabuk şekilde bilgiye ulaşabilme durumu düşünüldüğünde akla hemen internet, internet yoluyla o bilgiye ulaşma veya bunu sağlayacak teknolojik araç-gereçler gelmektedir. Aksu ve İrgil (2003: 19) interneti dünya çapında bilgisayarların birbiri ile bağlandığı ağ olarak tanımlamış, internet sayesinde dünyanın en büyük kütüphanelerinde araştırma yapılabildiğini ve çeşitli ülkelerde yapılmış çalışmaların incelenebildiğini belirtmiştir.

Artık her iş alanında kullanılan bilgisayarlar, tabletler veya akıllı telefonlar gibi hayatın akışını hızlandıran cihazlarla yaşamak oldukça doğal bir hale dönüşmüştür. Kabul etmeliyiz ki bu sayede faydalı veya zararlı her tür bilgiye saniyeler içerisinde ulaşmamız mümkün olabilmektedir.

Alanımız olan müzik eğitime bakacak olursak derslerin büyük çoğunluğu uygulamaya dayanmaktadır. Bu derslere ilişkin kazanımlar bir müzik eğitimcisi için olmazsa olmaz davranış ve becerilerin başında gelmektedir. Çalgı çalabilme, şarkı söyleyebilme veya müzik topluluğu yönetebilme gibi becerilerin kazanılması bir müzik öğretmeni adayının başlıca amaçlarındandır.

İnternetin ve teknolojik araç-gereçlerin olmadığı (veya bu denli yaygın-kaliteli olmadığı) yıllarda bilgiye ulaşabilmenin zorluklarını düşünecek olursak günümüzde öğretmen ve öğrencilerin bu konuda oldukça şanslı oldukları söylenebilir. Şöyle bir bakıldığında lisans düzeyinde öğrenim görmekte olan öğrencilerin büyük çoğunluğunun taşınması kolay olan ve internet kaynaklarını hemen her yerde kullanabilmelerini sağlayan akıllı telefonlar kullandığını görmek mümkündür.

Bu tespitten yola çıkarak yapılan bu çalışmada müzik öğretmeni adaylarının internet kaynaklarını performansa yönelik nasıl ve ne şekilde kullandığına ilişkin sonuçlara ulaşılmaya çalışılmıştır.

Çalışmanın Amacı

Çalışmanın genel amacı; internet kaynaklarını kullanabilme, internet kaynaklarını performansa yönelik öğrenme materyali olarak kullanabilme ve internet kaynaklarından performansa dönük verim alabilme alt amaçları doğrultusunda müzik öğretmeni adaylarının internet kaynaklarını performansa yönelik kullanma durumunu belirlemektir. Araştırmanın amacı günümüzde sınırsız bilgiye hızlı ulaşımı mümkün kılan internet kaynaklarının öğrenciler tarafından, öğrenimlerine katkı sağlayacak şekilde kullanılıp kullanılmadığının saptanması açısından önem taşımaktadır.

YÖNTEM

Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden literatür tarama ve görüşme yöntemi kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Uygulanan görüşme yönteminde ise görüşme formu yaklaşımı izlenmiştir. "Görüşme formu, benzer konulara yönelmek yoluyla değişik insanlardan aynı tür bilgilerin alınması amacıyla hazırlanır" (Patton, 1987:111). Görüşme formundan elde edilen verilere betimsel analiz uygulanmıştır. Yıldırım ve Şimşek'e (2005:224) göre betimsel analiz; görüşülen veya gözlenen bireylerin görüşlerinin çarpıcı bir biçimde yansıtılması amacıyla daha önceden belirlenen temalara göre özetlendiği ve yorumlandığı bir analiz şeklidir ve doğrudan alıntılara sıkça yer verilir. Araştırmada toplanan veriler üç tema altında özetlenmiş ve yorumlanmıştır. Birinci temada "internet kaynaklarının öğretmen adayları tarafından kullanılma durumu", ikinci temada "öğretmen adaylarının internet kaynaklarını performansa yönelik öğrenme materyali olarak kullanabilme durumu", üçüncü

temada ise "öğretmen adaylarının internet kaynaklarından performansla yönelik (kendi düşüncelerine göre) verim alabilme durumu" sorgulanmıştır. Elde edilen bulgulardan ve benzer çalışmalardan yola çıkarak sonuç ve tartışma bölümü oluşturulmuştur.

Çalışma grubu

Araştırmanın çalışma grubu 2016-2017 eğitim öğretim yılında Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda lisans düzeyinde öğrenim görmekte olan 81 öğrenciden oluşmaktadır.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada veriler araştırmacılar tarafından oluşturulan 11 soruluk görüşme formuyla toplanmıştır. Görüşme formunda yer alan sorular; neden sonuç ilişkisini sorgulayıcı nitelikte olup verileri 3 tema altında toparlayabilecek şekilde gruplandırılmıştır.

BULGULAR VE YORUMLAR

Araştırmada birinci tema; internet kaynaklarının müzik öğretmeni adayları tarafından kullanılma durumunu belirlemek amacıyla oluşturulmuş ve görüşme formunda yer alan 4 soru bu tema altında değerlendirilmiştir. İlk temaya ilişkin bulgular Tablo 1,2,3' te görülmektedir.

Tablo 1: Müzik Öğretmeni Adaylarının İnterneti Kullanma Durumu

	Evet	Hayır
İnternet hayatınızın bir parçası mıdır?	77	4
İnternet kaynakları performans sürecinizin bir parçası mıdır?	72	9

Tablo 2: İnternet Kullanımında Müzik Öğretmeni Adaylarının Tercih Ettiği Teknolojik Araçlar

	TELEFON	BİLGİSAYAR
İnternet kullanmada en sık kullandığınız cihaz nedir?	64	17

Tablo 3: Müzik Öğretmeni Adaylarının En Sık Kullandığı İnternet Kaynakları

	Youtube	Google	WhatsApp	Facebook	Diğer
En sık kullandığınız internet kaynağı nedir?	28	18	17	9	8

Araştırmanın birinci temasında Tablo 1,2,3 'te görülen verilere dayalı olarak müzik öğretmeni adaylarının 77'sinin interneti hayatın bir parçası olarak gördüğü, 4'unun görmediği, 72'sinin internet kaynaklarını performans sürecinin bir parçası olarak gördüğü, 9'unun görmediği, interneti kullanmada cihaz olarak; 64'ünün telefonu, 17'sinin bilgisayarı, internet kaynağı olarak; 28'inin Youtube, 18'inin Google, 17'sinin WhatsApp, 9'unun Facebook ve 8'inin diğer internet kaynaklarını tercih ettiği bulgularına ulaşılmıştır. Bu bulgulara dayalı olarak öğretmen adaylarının tamamına yakınının günlük yaşamlarında ve performans sürecinde interneti kullandığı, internet kaynaklarını kullanmada cihaz olarak telefonu, internet kaynağı olarak Youtube video sağlayıcısını daha fazla tercih ettikleri söylenebilir.

Araştırmada ikinci tema müzik öğretmeni adaylarının internet kaynaklarını performansla yönelik öğrenme materyali olarak kullanabilme durumlarını anlamak amacıyla oluşturulmuş ve görüşme formunda yer alan 4 soru bu tema altında değerlendirilmiştir. İkinci temaya ilişkin bulgular Tablo 4 ve Tablo 5'te görülmektedir.

Tablo 4: Müzik Öğretmeni Adaylarının İnternet Kaynaklarını Performansa Yönelik Kullanma Alanları

	Evet	Hayır
İnternet kaynaklarını notalara ulaşmada kullanır mısınız?	76	5
Çalışılan eserin kaydını internette indirme ve dinleme alışkanlığınız var mıdır?	78	3
İnternet üzerinden çalgınızla ilgili kayıtlı ders videolarını izler misiniz?	55	26

Tablo 5: Müzik Öğretmeni Adaylarının İnternet Kaynaklarını Performans Sürecindeki Kullanma Aşamaları

	Deşifre	Yorumlama	Tümü
İnternet kaynaklarını performans sürecinin hangi aşamasında kullanırsınız?	66	10	5

Araştırmanın ikinci temasında Tablo 4 ve 5'te görülen verilere dayalı olarak müzik öğretmeni adaylarından internet kaynaklarını notalara ulaşmak amacıyla kullanan sayısının; 76, kullanmayan sayısının; 5, çalışılan eserlerin kaydını internette indiren sayısının; 78, indirmeyen sayısının; 3, internette bulunan kayıtlı ders videolarını izleyen sayısının; 55, izlemeyen sayısının 26, öğretmen adaylarının 66'sının internet kaynaklarını performans sürecinin deşifre aşamasında, 10'unun yorumlama ve 5'inin de tüm aşamalarında kullandığı bulgularına ulaşılmıştır. İnternet kaynaklarını performans sürecinin deşifre aşamasında kullanan öğrencilerin tamamı; eseri tanımak ve nasıl çalışılacağını belirlemek amacıyla deşifre aşamasını tercih ettiğini belirtirken, yorumlama aşamasında kullanan öğrenciler; eserin deşifresini yaptıktan sonra eserin nasıl yorumlanacağını anlamada internet üzerindeki kayıtları kullandığını belirtmiştir.

Öğretmen adaylarının "internet kaynaklarını performans sürecinin hangi aşamasında kullanırsınız?" sorusuna verdiği yanıtlardan bazıları aşağıda verilmiştir.

Ö1 "Esere ilk başladığımda esere alışmak için kullandım"

Ö2 "Deşifre aşamasında eser hakkında bilgi edinmek amacıyla kullandım"

Ö3 "Eserin notasından çalışıp yorum aşamasına geldiğimde kayıtları dinleyip onlar gibi çalmaya çalışırım"

Ö4 "Başında dinlerim ki nasıl yapabilirim anlamak için"

Araştırmada üçüncü tema müzik öğretmeni adaylarının performans sürecinde internet kaynaklarının kullanımından verim alma durumunu anlamak üzere oluşturulmuş ve görüşme formunda yer alan 3 soru bu tema altında değerlendirilmiştir. Üçüncü temaya ilişkin bulgular Tablo 6'da görülmektedir.

Tablo 6: Müzik Öğretmeni Adaylarının Performans Sürecinde İnternet Kaynaklarının Kullanımından Verim Alma Durumu

	Evet	Hayır
İnternet kaynakları performansınıza katkı sağlamakta mıdır?	77	4
İnternet kaynakları çalgıdaki seviyenizi değerlendirebilmenizde yardımcı olmaktadır mıdır?	76	5
İnternet ortamında çalıştığınız eseri dinlemek ve/veya izlemek motivasyonunuzu olumlu etkiler mi?	79	2

Araştırmanın üçüncü temasında Tablo 6'da görülen verilere dayalı olarak müzik öğretmeni adaylarının 77' sinin internet kaynaklarının performansa katkı sağladığını düşünürken, 4'ü katkısının olmadığı görüşündedir. 76'sı internet kaynaklarının çalgıdaki seviyelerini değerlendirmede yardımcı olduğunu düşünürken, 5'i yardımcı olmadığı görüşündedir. Son olarak internet ortamında çalışılmakta olan eserin kaydını dinlemek ve/veya izlemek 79 öğretmen adayında motivasyonu olumlu etkilerken 2'sinde etkilemediği bulgularına ulaşılmıştır. Sorulara evet yanıtını veren öğrencilerin tamamı farklı ifadelerle de olsa internet kaynaklarından farklı örnekleri görme ve onlar gibi çalmayı isteme, eseri anlama , çalışmaya güdülenme gibi birçok yolla verim aldıkları düşünülebilir.

Öğretmen adaylarının "internet kaynakları performansınıza katkı sağlamakta mıdır?" sorusuna verdiği yanıtlardan bazıları aşağıda verilmiştir.

Ö1 "Sosyal medya sitelerinin (facebook, twitter, instagram) zararı oluyor ve beni bazen olumsuz etkiliyor ama youtube gibi kaynakları eserlerimi farklı yorumculardan dinlemek için kullandım yani hem faydalı hem zararlı"

Ö2 "Evet çünkü eserlerin tamamlanmış halini görürüm"

Ö3 "Kesinlikle olumlu yönde katkı sağlar. Esere, etüde başlamadan dinlerim kulağıma yerleşir. Çalışma aşamasında yanlışlarımı çabuk fark ederim"

Ö4 "Evet fayda görürüm.Çalışılan eseri başka parçalardan ve başka gönülden dinlemek beni etkiler. İsnamadığımız zorlandığımız bir eser veya makam olursa sevmeme yardımcı olur"

Öğretmen adaylarının "internet kaynakları çalgıdaki seviyenizi değerlendirebilmenizde yardımcı olmaktadır mıdır?" sorusuna verdiği yanıtlardan bazıları aşağıda verilmiştir.

Ö1 "Hayır çünkü her insanın yetenekleri algılama gücü farklıdır"

Ö2 "Kesinlikle evet. Çünkü tüm dünyadan kaynaklar var ve siz de kendinizi değerlendirebiliyorsunuz"

Ö3 "Çoğu zaman birçok kişinin o eserdeki yorumlarını görebiliyoruz, bu sayede kendi yorumunuzu değerlendirebiliyorsunuz"

Ö4 "Evet çalgıda en üst düzeye ulaşmış sanatçıları dinleyerek kendi düzeyimizle ilişkilendirebiliriz"

Öğretmen adaylarının "internet ortamında çalıştığınız eseri dinlemek ve/veya izlemek motivasyonunuzu olumlu etkiler mi?" sorularına verdiği yanıtlardan bazıları aşağıda verilmiştir.

Ö1 "Kesinlikle. Çaldığım eserin güzelliğinin farkına varırım. Ben de öyle çalmak isterim. Enerjim yükselir. Çalışmaya yönelik adımlar atarım"

Ö2 "Evet onlar gibi çalmaya çalışırım"

Ö3 "Etkilemez. Çünkü motive olabilmem için dersin öğretmeni öğrenciyi motive etmelidir"

Ö4 "Evet hissederim. Kendime bir güç bir azim gelir. Daha çok çaba sarf ederim"

TARTIŞMA VE SONUÇ

Araştırmanın birinci temasına ilişkin bulgulara bakıldığında müzik öğretmeni adaylarının internet kaynaklarını yaşamlarının ve performans sürecinin bir parçası olarak gördüğü, internet kaynaklarını kullanmada cihaz olarak cep telefonunu tercih ettikleri ve son olarak en sık kullandıkları internet kaynağının "youtube" olduğu sonucuna varılmıştır. Müzik öğretmeni adayları internet kaynaklarını aktif bir şekilde kullanmaktadır. Aksu ve İrgil 'in (2003) çalışmasında da Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi V. ve VI. sınıf öğrencilerinin interneti önemli derecede kullandığı, V. sınıftakilerin VI. sınıf öğrencilerine göre internetten daha fazla yararlandığı sonucuna ulaşılmıştır. Benzer bir çalışmada (Kurulgan ve Argan,2007,s.297) Anadolu üniversitesi öğrencilerinin internet üzerinden bilgi arama davranışları incelenmiş öğrencilerin en çok "google" arama motorunu kullandığı bulgusuna ulaşılmıştır. Bu çalışmada çalışma grubu müzik öğretmeni adaylarından oluşmaktadır ve müzik eğitimi ağırlıklı olarak performansa dayalıdır.Bu nedenle öğrencilerin görsel ve işitsel öğrenme ihtiyaçlarını karşılaması bakımından "yotube" u tercih ettiği düşünülmektedir.

Araştırmanın ikinci temasına ilişkin bulgular değerlendirildiğinde; müzik öğretmeni adaylarının notalara ulaşmak, çalıştıkları eserlerin kaydını indirmek ve dinlemek, çalıştıkları eserlerin midi eşliklerine ulaşmak, çalgılarıyla ilgili ders videolarını izlemek, bir esere çalışırken eseri tanımak amacıyla internet kaynaklarını kullandığı görülmektedir. Bu durum müzik öğretmeni adaylarının internet kaynaklarını öğrenme materyali olarak kullanabildiğini göstermektedir. Araştırma sonuçlarına göre öğretmen adayları; eserleri tanıma, yorumlama becerisini arttırma , yeni teknik davranışlar gözlemleyebilme, zamandan tasarruf sağlama gibi öğrenme ihtiyaçlarını internet kaynaklarını öğrenme materyali olarak kullanmak suretiyle gidermektedir.

Araştırmanın üçüncü temasına ilişkin bulgular değerlendirildiğinde müzik öğretmeni adaylarının internet kaynaklarını performans sürecine katkı sağlayan, çalgıdaki seviyelerini belirlemeye yardımcı, performansa yönelik motivasyonu arttıran bir kaynak olarak değerlendirdiği görülmektedir. Bu durum müzik öğretmeni adaylarının performans sürecinde internet kaynaklarının kullanımından verim alabildiğini göstermektedir.

Müzik öğretmeni adaylarının internet kaynaklarını aktif bir şekilde kullanıyor olması, bu kaynakları müzik eğitimi alanının önemli bir boyutu olan çalgı eğitiminde performansa yönelik öğrenme materyali olarak kullanabilmeleri ve bundan verim alabilmeleri eğitim açısından olumlu bir sonuçtur. Aksu ve İrgil 'de (2003: 22) öğretim elemanlarının eğitimde internetin kullanılmasına olumlu baktığını ve gerek öğrencilerin gerekse öğretim elemanlarının interneti en azından zihinlerinde bir eğitim aracı olarak gördüklerini ifade etmiştir.

Not: Bu çalışma 13- 15 Mayıs 2016 tarihlerinde Antalya'da 10 Ülkenin katılımıyla düzenlenen 7th International Congress on New Trends in Education – ICONTE'de sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

KAYNAKÇA

Aksu, H., İrgil, E. (2003) İnternetin Uludağ Üniversitesi Tıp Fakóltesi 5. ve 6. Sınıf Öğrencilerinin Hayatındaki Yeri. Uludağ Üniversitesi Tıp Fakóltesi Dergisi.

Çelikten, M., Şanal, M., Yeni, Y. (2005) Öğretmenlik Mesleđi ve Özellikleri. Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi.

Kırılđan, M., Argan, M. (2007) Atatürk Üniversitesi Öğrencilerinin İnternet Üzerinden Bilgi Arama Davranışları. Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Cilt:9, Sayı:1, Erzurum.

Patton, M. Q. (1987) How to use qualitative methods in evaluation. Newbury Park, C.A:Sage.

Yıldırım, A., Şimşek, H. (2005) Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri. Seçkin Yayıncılık, Ankara.